

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Forespørgsel nr. F 61:**Forespørgsel til udenrigsministeren:**

»Hvad kan regeringen oplyse om det russiske styres overgreb i Tjetjenien og om regeringens anstrengelser for at få lagt pres på Rusland for at få stoppet disse overgreb?«

Af Søren Søndergaard (EL) og Holger K. Nielsen (SF).

(Forespørgslen anmeldt 3/4 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 6/4 2001).

Begrundelse**Søren Søndergaard (EL):**

I går kom der en ny rapport fra Human Rights Watch, og jeg vil starte med at læse nogle brudstykker op fra den rapport. Der står bl.a.:

»Den 24. februar blev en aflæsningsplads for lig fundet i landsbyen Dajtnij mindre end 1 km fra det russiske militærs hovedbase i Tjetjenien. I det område blev der lidt efter lidt fundet 51 lig. 19 lig blev identificeret, hvoraf de 16 var mennesker, der sidst var set i de føderale russiske styrkers varetægt. De fleste var i civilt tøj, nogle havde bind for øjnene, og mange var bundet på hænder og fødder.

Aflæsningspladsen – ligene var over et længe tidsrum smidt langs gaderne i byen og i efterladte hytter – efterlader os med et slående bevis på forsvindingerne, tortur og henrettelser af civile uden dom begået af russiske føderale styrker i Tjetjenien.«

Denne beretning er desværre ikke enestående. Den siger noget om tragedien i Tjetjenien.

Måske op mod 10.000 mennesker er i dag forsvundet. Op mod 100.000 mennesker er blevet dræbt, selv om ingen kender det præcise tal, og flere hundredtusinde er blevet drevet på flugt.

Ritzaus Bureau oplyste i går med henvisning til Interfax, at 3.096 russiske soldater blev dræbt siden 1. oktober 1999 i Tjetjenien, 9.000 såret.

Komiteen for soldatermødre sagde, at de reelle tal var mindst det dobbelte af de officielle.

Så det, vi står med, er et russisk overgreb på Tjetjenien, der har medført en tragedie, der langt overgår, hvad vi så i Kosova.

Derfor er der selvfølgelig al mulig grund til, at vi løbende diskuterer denne situation i det danske Folketing. Vi gjorde det sidst i januar 2000. Nu får vi lejligheden igen, og jeg ser frem til ministerens redegørelse.

Besvarelse**Udenrigsministeren (Mogens Lykketoft):**

Situationen i Tjetjenien følges af gode grunde med meget stor opmærksomhed.

Jeg skal redegøre for regeringens syn på situationen og vores bestræbelser på at bidrage til en fredelig løsning:

Vores forhold til Rusland er kendetegnet af konstruktivitet og en dialog med indhold, men vi har også i den klart og vedvarende fremført vores kritik af situationen, af forholdene i Tjetjenien. Det er sket direkte over for de russiske beslutningstagere, og det er også sket i det internationale samarbejde, hvor vi især har en mulighed for effektivt at lægge pres på Rusland.

Det er rigtigt, som ordføreren for forespørgerne har fremhævet et eksempel på, at en række rapporter fra internationale og russiske menneskerettighedsorganisationer giver et stærkt bekymrende billede af fortsatte alvorlige, vilkårlige overgreb mod civile. Ifølge disse rapporter er hovedparten af overgrebene foretaget af føderale styrker. Der er også oplysninger om tjetjenske terrorhandlinger i form af attentater og mord på etniske russere og prorussiske tjetjenske myndighedspersoner, gidseltagninger, fjernudløste miner og bilbomber. Også her er civilbefolkningen som oftest offer.

I sidste måned udtrykte FN's menneskerettighedskommission stærk fordømmelse af såvel de russiske militærstyrkers uforholdsmæssige og vilkårlige magtanvendelse og alvorlige krænkelse af menneskerettighederne i Tjetjenien som af de væbnede tjetjeneres terrorhandlinger og brud på internationale humanitære regler og principper.

Vi kan ikke ofte nok gentage vores bekymring og skuffelse og kritik over den russiske fremfærd i Tjetjenien. Er det sådan, et stort land og en stor europæisk magt skal behandle sine borgere?